

DRZEWA I KRZEWY IGLASTE

1. **SOSNA ZWYCZAJNA** - ma najdłuższe igły spośród drzew iglastych, które wyrastają po 2, 3 lub 5 z jednego miejsca. U sosny zwyczajnej po 2, długość 3 – 5 (7) cm. Drzewo.

2. **ŚWIERK POSPOLITY** - ma bardzo kłujące igły o długości 1 – 3 cm. Szyszki zwisają. Drzewo.

3. **JODŁA POSPOLITA** – ma nieklujące spłaszczone igły. Pod spodem igły są 2 białe paski. Gałązka wygląda jak dwustronny grzebień. Szyszki stoją na gałązce. Drzewo.

4. **MODRZEW** – igły delikatne, wyrastające w pęczkach. Jedyne drzewo iglaste zrzucające igły na zimę. Małe szyszki są jeszcze w zimie na drzewie.

5. **CIS**

Małe drzewo lub krzew. Igły spłaszczone, o długości 2 - 3 cm, lekko wygięte, niekłujące, miękkie, osadzone na krótkim, cienkim ogonku. Górna strona - ciemnozielona, błyszcząca, spodnia - znacznie jaśniejsza, matowa.

6. **JAŁOWIEC** – przeważnie krzew, czasem małe drzewo. Igły szpilkowate, 1 – 3 cm długości. Wyrastają po 3 w okółku, kłujące.

DRZEWA LIŚCIASTE

1. **BRZOZA** – kora młodych drzew jest brązowa, z czasem biała, łuszczy się okrężnie. Liście u nasady są zwykle klinowate, nierówno podwójnie piłkowane, ogonek długości do 3 cm. Młode liście są lepkie i słabo owłosione. Owoce to drobne orzeszki opatrzone dwoma błonkowatymi skrzydełkami

2. **BUK** - drzewo. Kora cienka, gładka, popielatoszara. Liście jajowate lub eliptyczne. Z wierzchu ciemnozielone i błyszczące, a pod spodem jaśniejsze i matowe. Bukiew: 1 – 2 trójkątne orzeszki, zamknięte w pokrywie pokrytej kolczastymi lub listkowatymi wyrostkami.

3. **DĄB SZYPUŁKOWY** – drzewo, które ma rozłożystą koronę. Liście mają blaszkę nieregularną, odwrotnie jajowatą. Osiągają średnio 11–12 cm długości. Na wierzchołku blaszka jest zaokrąglona lub nawet wycięta, a u nasady uszkowata. Blaszka ma 3-6 par zaokrąglonych kłap z nerwami dochodzącymi do ich szczytu oraz do wcięć między kłapami. Ogonki liściowe są krótkie (do 1,5 cm, zwykle 6 – 8 mm długości) i pozbawione bruzdy na grzbietowej stronie. Owoce (żołędzie) na szypułce długości 2 – 5 cm.

4. **DĄB BEZSZYPULKOWY** - korona drzewa szeroko jajowata. Liście długości 5–12 cm, ustawione skrętoległe, z 5–8 zatokowato zaokrąglonymi klapami i z krótkim ogonkiem. Klapy blaszki regularne, niezbyt głęboko wcięte. Kształt nasady blaszki liściowej klinowaty. Młode liście pokryte puszystymi włoskami, z czasem zanikają, pozostający tylko na spodzie blaszki. Nerwy boczne dochodzą prawie wyłącznie do szczytów klap. Żołędzie siedzące na gałązce.

5. **GRAB** - drzewo z miotlastą koroną. liście pojedyncze i podwójnie piłkowane, nerwy spodem omszone. Kora bardzo ciemna o falistej powierzchni. Jajowata blaszka liściowa, charakterystycznie harmonijkowo pofałdowana - o długości 5-10 cm. Owoc spłaszczony i żeberkowany orzeszek.

6. **JARZĄB POSPOLITY (jarzębina)** - drzewo lub krzew. Liście nieparzystopierzaste, złożone z 9–15 listków. Po roztarciu pachną gorzkimi migdałami. Owoce pomarańczowe, czerwone, cierpkie i gorzkie, pojawiają się od lipca do października.

7. **JESION** – wysokie drzewo. Liście duże, nieparzystopierzaste, składające się z 9-15 listków. Listki są lancetowane, zaostrome, nierówno piłkowane, siedzące z owłosionym głównym nerwem. Owoce - spłaszczone orzeszki ze skrzydełkiem umożliwiającym rozsiewanie przez wiatr.

8. **KLON ZWYCZAJNY** - ma koronę rozłożystą. Liście duże, nagie i o długim ogonku, (z którego po przełamaniu wydziela się mleczny sok) 5–7 kłapowe, do 15 cm długości. Kłapy zatokowo wycinane z dużymi, nielicznymi, ostrymi ząbkami. Liście o nerwacji dłoniastej. Owoce charakterystyczne, składające się z dwóch [skrzydlaków](#) (ulistnionych orzeszków), rozpostartych pod kątem $\geq 120^\circ$

9. **KLON JAWOR** – drzewo o szerokiej koronie. Liście z wierzchu są ciemnozielone i matowe, a od spodu szarozielone (jesienią jasnożółte), delikatnie owłosione na większych nerwach. Owoce to kuliste orzeszki, skrzydełka rozwarte pod kątem ostrym.

- 10. LIPA** - Korona jest regularna – szerokojawowata lub kulista. Liście pod spodem nagie, tylko w kątach nerwów mają pęczki rudych włosów. Owoc to kulisty, twardy, nagi orzech, wielkości 6-8 mm ze skrzydełkiem.

- 11. OLCHA (OLSZA)** - drzewo o korze ciemnoszarej, prawie czarnej, pękającej. Liście odwrotnie jajowate, z tępym lub wyciętym wierzchołkiem. Owocem jest mały, brunatny orzeszek z niewielkimi skrzydełkami (skrzydlak). Na pędach występują także zdrewniałe, zeszłoroczne szyszkowate owocostany.

- 12. ROBINIA AKACJOWA (akacja)** – drzewo ma luźną koronę i nieregularną. Liście nieparzysto pierzastozłożone z 7-21 listków eliptycznych lub jajowatych, o zaokrąglonych końcach. Na górnej stronie są jasnozielone, na spodniej szarozielone. Owoce to nagie, gładkie i spłaszczone strąki.

13. TOPOLA (biała to białodrzew) - wysokie i okazałe, często potężnie zbudowane drzewa. Liście pojedyncze, o bardzo zmiennej formie zależnej od gatunku. Przykładowo liście topoli białej są wyraźnie klapowane i pokryte od spodu gęstym, białym kutnerem, osika posiada liście okrągławe o karbowanym brzegu; są one cienkie i delikatne oraz obustronnie nagie, z kolei liście topoli czarnej są romboidalne do trójkątnych, także stosunkowo cienkie i nagie.

Liście topoli białej

Liście topoli osiki

Alnus campestre L.

W. M. Macrae.

A. B. C. D. E. F. G.

Alnus campestre L.

feldrighe.

Opisy drzew są pomocnicze. Nie obowiązuje ich znajomość!!!